

Norske trolldomsprosesser

Prosessnummer: 311a

Tiltaltes navn: Ingeborg Løbstad

Årstall: 1658

Sted: Egersund i Rogaland

Fæderen og Dalens
Tingboks nr. 19.
(1654-59)

70.-

1658-59.

Ingeborig og Niels Rørbjærd.

(De blev begge beskyldt for at kunne Prolletomskiver.
De blev dømt til at gå alt de eide til kongen og at rømme
Kjæge, Danmark og Tysklandsrømme.)

Ydruen og Dalerne,
Tingbok nr. 19
(1654-59)

fol. 128^b

Anno 1658 den 23 Junij bleff Retten
bekjent paa Aarestaad aff Egger-
Junds Schibb: Aff Kong: Maj forøged,
brlig och velagt Mand Sören Anderssen,
Rasmus Sörensen, Sorenschriffer, Atlach
Thingx lensmand, derneft Offterskr.^{ne}
Laugettesmend,

Peder Ruffe, Ole Hoffland, Orndt Graf-
küel, Peter Omdal, Niels Schaare, for-
gen Schielbred - - - - -

fol. 129^a

Ingelborig
og Niels
Löbstaad.

Mattias Nödeland fremlagde en flyktens
steffning aff Niels Löbstaad och hans Oründe
Ingelborig Thallaerd: och tillagde denens Skold-
doms sag, som hand i dag asted at giöre
beuifelligt, och effter steffningens fört framkom
1. Ole Thorsen Tiruuld profuerde och jag-
de at Ingelborig Löbstaad kom til honom
i Ryndellomips Ruffen och besaa Lt bagged
bord som him uilde kiöbe, och gick in
i laden och Palde icke med nogen dr paa.

fol. 129^a

gaardens, uden en høj, som bad hinder
 gaa ind og Verme sig, mens Ingeborg gik
 bort, og fjarde hinder ind. Och strax
 der effter bleff hand jüng och lae ved
 Agger, och fick Lt. stung i luffet, som
 var hoel fra den ene side och ind paa
 den Anden, der effter kom hün til
 hansen och talde med hans Moder
 at hans söfter skulde spede Lt. par
 stromper for hinder, da nepede hans
 Moder det skulde icke skee formedelst
 hün til forne haffde skielit den Anden
 söfter for at haffue stellet noget aff
 det veld, som hün haffde hinder be-
 troed til Arbeide, strax der effter
 bleff hün Maaloß och kunde icke
 skaffe ind til hinderes döde dag, som
 var 4 Aars tid, der effter skal hün
 haffde sagt til for^{re} Oelles söfter
 med Kaffer Gode, at spurde hinder
 om Karj Tirvald kunde nu giöve
 paa hinder, som hün gjorde til
 forn och for 2 Aars tiden da hand
 gick ind och fick sig Mad, da kom
 hün och spade noget i hans Agger
 och löt jaa strax bort igien, och
 jagde til Johannes Nödeland at
 hansen skulde inbed jige der aff, at
 hün spade i hans Agger, Johannes
 var tilspede och bekiende, at hün
 haffde sagt samme Ord, och 3
 langfredag Morgue kom hün och
 herke. Lid der for^{re} Oelle, och en gang
 haffde hün jellff. Lid hiemme det
 med hand iust, Och der hand var
 med prestens at bes. Marchestene
 Smeltum

Ingeborg og
 Niels Löbstad.

fol. 129^b

Federen og Dalmen
Tingbok. Nr. 19
(1654-59)

3.

fol. 129^a Tjernald och Löbftad, da misse hand
frax der effter en Roe, och jiden köffte
hand en veder vng, den döde och frax och
sagde at hün hadde gjort alt dette forber-
melte och befehulte hinder at hün skulde
haffde taget hans helvint fra hanem, och
Naar hans Kiör skulde köffue da uar hand
der frax hof, och köens stod och tröde
uilde öndelig ud til hinder.

Engelborig og
Nils
Löbftad.

2. Anbröms Smshed fremkom och sagde at
hand uar med och siünke presten Marek-
stene Smellens for ^{en} tünde gaarder, och
jiden laa hand Aldrig för om Natten, och
sagde at Andre haffde jagt for hanem, at
Engelborig Löbftad haffde köffue hanem
det.

3. Nils Tongierfens Smshed fremkom och jagde
at hand haffde lort 2 Rödr. hof Engborig
Löbftad, och skulde giffue hinder Parligus
i rente 20s. och hand fatte hinder en Pö
i pant, den gick hün til at jchor 4 stöcke
aff det ene öre, Smod hans Vilge, den Roe
bytte hans burt, och den hand fick igien,
döde, och jiden döde for hannem 3 Kiör
och 2 Veder Vngar, hünem det gjorde uiste
hand iche.

4. Thorchild Storfue fremkom och sagde at
hand jad paa Kirchevejens och Skofid,
med Bördels Vefhoffde. Da Allhörde Engelborig
Löbftad sig, och meinte at de Skofid om
hinder, kom der for frem och banded hanem

Faderen og Dalerne
Tingboks nr. 19
(1654-59)
fol. 130^a

5.

hinn künde noget Ondt, efter som hinn haffde
It. schröbeligt ord paa sig, der til hinn säared,
hinn künde Inbet, men Niels hand künde
baade möget och Ondt, och Niels haffde
altid loffuud hanem Ondt.

6. Thalleff Hoffland fremkom och sagde,
at hand hördte det S. her Hans paa Helle-
land jagde, at fidens hand kom; Hretts
med Niels och Ingeborig Löbftad, da hoff-
de hand Aldrig en hjælpen dag.

7. Tholleff Birkeland jagde, at Ingeborig
Löbftad bad hanem hand uilde uerb bud
til her Hans paa Helleland, at hinn motte
verre paa hans Støb, och her Hans uilde
det iche samtöcke, och der Tholleff jagde
hinder befheld, da handenede (sic) hinn
S. her Hans, och hand säared hinder,
bände iche faa, der for hand jelse den
gode Mand lider faa meget Ondt. som han
hoffe, da säared hinn, Men du sig er en
Arnold quinde, hand säared, det noa du
jicff uide, der med gick hinn ad døren
och knuifted Penderne famens, och med en
Luit. Niffue reftede med haanden, Vidne
haffde hand hinder inbet at bejchüde,
8. Johannes Nödeland fremkom och sagde
at hand och Mattias Nödeland war
paa Löbftad, da sagde Ingeborig, at
Niels, hinder Mand war vrid paa en Mand
i Hellelands jogen, at hand bad hanem
at hand jclüde vdtöcke dit paa hans

Ingeborig
og Niels
Löbftad.

fol. 130^b

fol. 130^b

logome, det hand haffde gjort hanem, och
det jamme Vedderfors hanem och jae.

9. Thorchild Jacobsen Glet-høj møtte paa sin
fader Jacobs Veigne, och sagde at hans fader
berette for hanem, at hand haffde inked
offr Niels eller Ingeborg Löbstad at bellige
i nogens Maader.

10. Ambjørn Nielsen fremkom paa och proffut
at hand for 4 Bors Tid kiendte paa Löbstad
da kom der en Kat huer Kat med aff Lijens
och var icke jae voren som en Anden
katt, och der foruden haffde huen en Brø-
den Kat var altid inde i en Bøe, och
kom icke offere ud, Viden Naar huen silde
Niels, och var icke som en Anden katt,
men som en Vette nøst, och hand var en
Umag den Tid.

11. Peder Rasmüsern i Stranden sagde at hand
en gang var hos S. her Hans paa Skeloland,
och som de sad til boers, da sagde hand,
at hand Kdrig haffde kafft en helpind dag
jiden den Tid hand kom i Thrett med
Ingeborg Löbstad,

12. Olle Højland sagde at hand Kiøffte
Haldord arstede aff paa Omdal, da fattede
hand 2 dr: Nider hos hanem som hørde
Ingeborg Löbstad til, da Kiøffte huen hanem
för dagen var vde, da juarde hand, huen
skulde faa sine penger Naar dagen var ude
da sagde huen, du schalt faa lige för Umagen,
fems dage der effter sprach it. bors i sender

Ingeborg
og Niels
Löbstad.

Thette prov er indtegnet
hos Maastrand.
37.

Ingeborig
og Niels
Löbftad

fol. 130 ^b for hanem jaa blodet gick ud aff Næs och
Munds, huem det gjorde uiste hand och,
13. Tore i Ljen frem kom och proffuit, at hand
haffde thot Pöör som fickt Öndt for 2. Aar jiden
da gick hans quinde til Ingeborig Löbftad,
och hun lonte hinder en boesteen, Mens
Pöören motte hand slagte om höfuen.

14. Helie Melhuüs frem kom och jagde at
hand ud; ingen Maader haffde Niels Löb-
ftad eller hans quinde at bejchilde uden
det som got war.

Her Thiophilus och künde hans Medhelper
Steffenlig Hans Møglöbftad och Robert Rafe
jagde for Petters, at Niels Löbftad och hans
quinde haffde altid hafft et Öndt rögte for
Krolddom, Mens giemingen uiste de och,
det samme jagde ald Steffmuen, at det
höres baade til fiels och fiere etc; och jaa
mange tilstede var.

Niels Löbftad fremlagde Lensherrens stoffning
offer Mattias Nödeland for et hors, hand
haffte kiört i hiel for hanem, der om 4 sagt
at hand jchal giffue hanem 7 Rdr. for
horsen och der med jchal dese jag verre
klart.

Forbem: prou gjorde effter föngdens begering
paa huüs de i forberötte Maader haffte kla-
ged och sagt deris boger ad.

Song: M: fönged satte i rette och begerte dom
offer baade Niels och Ingeborig, formedelst
deris groffue forpelse, och i Synderlighed

fol. 131 ^a

fol. 131^a

offr Ingeborig formedelt hindes borot Nigelsse
 mod hindes strenge vdi gifne forpligt, och der
 efter icke Personligen er mødt vdi rette, efter
 loughlig Citasjon, formentke at huns bürde
 at straffis paa hindes lif, med boel och
 brand, och efter for^{ne} bejshueldinger, och
 var dombs begierindes,

Da efter forskreffne skfelde, och denne sags
 med et Væpnehelighed och sit hejsende, och
 skmolde med thiden, at kand Indmæ
 komme til bedre Opluiffeningh, och saa
 daune vegfige sager bor efter landstaæven
 at dømmes aff 12 Mand vdi dend gode
 Mand loughmandens Nærverulfe.

Off. saadanne Arsjager thorde vi paa kaffig
 icke noget endeloft i denne sag kunde eller
 dømm, etc:

fol. 138^b

Anno 1658 Den 26 Tüdig Blev Rettis Bekint
 paa things, aff Eggersunds jehibb: aff
 Kong: May: föuged dtilg och velsag Mand
 Soren Anderssen, Rasmus Svaygers, Soren
 jehriff, och Atack thingx Lemprand, demest
 efterjeh: Längrettesmend,
 Thorehild Schadberig, Olle Hoffland, Pötr
 Eje, Orm Grasstæd, Viliam Jstedbröd och
 Peter Rappse,

For^{ne} Kong: May: föuged lagde i Rette voris
 velt: Lemps heres skreffelige skffning, offr
 efterjeh: prou, deris Sandhed at verre ges

Ingeborig

Ingeborig

og Niels

Löbftad.

Fadern og Datterne.
Tingboks nr. 19
(1654-59)
fol. 138^b

ffendige, Anlangende deris fændhed ued
bogr ed at prove huiis en huer er beuift om
Niels Kølffad och hans quinde Ingeborig, och
huad ord de om denem hørt haffr: med
deff vidre Indhold.

1. Elin s: her Hanses, under hundes egen haand
och formelte jaaledis, da bekiender jeg at jeg
for nogen Aar talde med hundes, her paa
puffegaard: och samme Tid begierde huen en
fchreffte sidde aff min S: Mand, och jagde
jaa til mig, Offertli faders er jaa meged suag,
ville vi forliges, paa det vi icke schal findis
Vtænner for Gud, Och jamme Tid spunde
jeg hundes ad, hui huen bandet min Mand,
den Tid hand aff Gud uer Vtjend at lde
hundes; kirche, Och bad til Gud, at hand
schal baade vesone och thorene op, ftaaendis
och nederligendis, och jagde, det har ieg
bedet, och det schal jeg bede, da suaret huen
och Sagde, jcham faa Maritte Sialleyfad,
huen gaff mig suektibach, jaa jeg blöff
drueken, at jeg uifte icke huad jeg Sagde,
Vidre ued jeg Inded, det vitnes jeg med min
Egen haand.

2. Thore Heland och Jens Pypen fremkom
och proffuit Hjelld Hestade ord, Effte som
hand var jchrobelig, da Sagde hand for denem,
at hand uifte uikd om Ingeborig Kølffad
eller hundes Mand at prove Vidre at hand
haffde hørt, det de fankelig uer berögked for
throbeldoms Konfess.

Ingeborig
og Niels
Kølffad

fol. 138^b 3. Olle Heltland proffuit at hand vifte Løtels
om hinder at prø, iche helder hindis Mand
Vden at hand haffde hørt i bōgden, det de
Var i Rūgte for tholdom

fol. 139^a

4. Nagli Steffusland proffuit, at him for sex
Aar siden var paa Rølstad och veffuede
for Ingeborig, da Smedler tid kom Ingeborig
och hindis Mand nogle ord Smeltum, saa
hand jchielte hinder for en horn, och der
Smid jchielte hims haren for en tholdmand,
och hand juarde hinder him jchulde
det Aldrig berijfe, da jagde hims hrad
haffr her Hans paa Heltlands hafft aff
sin helfind, jidens hand kom i thrette
med dig.

Ingeborig
og Niels
Rølstad.

5. Thorgier Thingxereid och och Sjaek Tingx
proffuit, at der de kom til Rølstad och
jchulde lese Linstorrens jeffring for Niels
och Ingeborig Rølstad, da den tid de kom
for døren, stod den halff Riltugt, och Sjaek
jchuede døren op med sin Riep, Och jtrax kom
Ingeborig med en Gise och flaug Vabne
paa denum jaafom det Rinde verre Rierne
blande, och uar himt, och sidens kom
him ud och forvelde det aff igen, Mens
de hōrde him storst Lude i Stoffuen
forind de saa hinder. Her til seiarede
Ingeborig, at det uar jaaledis fom for er
melt, Mens him uifte insted andet ind det
uar hinderes eget barn, som Underbidens
klaebet paa døren och fexerit hinder ud.

Fadren og Datteren
Tidobok nr. 19.
(1654-59)
fol. 139^a

11.

Ingeborig
og Niels
Löbftad.

6. Thorchild Horffue och Gunde Kildland
sagde for retten at de hörde inke andet
Ind alt got aff Niels Löbftad den Natt
de Vagt affr hanem paa Barsftad.
7. Ole Thierwald och Vnge Thorchild Gethij
frankorn och proffuit sl: Jacob Gethijs
ord, at hand kom til Thierwald, och klaged
at Ingeborge Löbftad haffde loffu'd ha-
nem Ondt, och det vederfaris hanem, och
bar det til jiu död dag, det samme sagde
Vnge Thorchild at hans quinde hörde de
samme Ord.
8. Johannes Anbiörnjens Inskriet proffuit
at hand var Ingeborig Löbftads 4 Dr. Jehu'dig
och de kom der om i Krette, och him loffuit
hanem Ondt och der effte miste hand 2
Lior og 3 Vngnöd, sampt alle hans smaller,
siden betalde han hinder 5 Drs. Vred for 4
och for^{ne} Ingeborig loffu'd hand jchulde
bliffue fa'loß, huilehed och jcheede.
9. Mattias Nödeland mötte for Retten, jom
sagde och klaged aff Niels Löbftads, at hand
loffu'd hanem Ondt, den tid de kom i
Krette om det Gg jom var död, och det rönte
hand baade paa folek och fa; och der effte
br bliff hans born blind, och ligre paa
jergens Indu och hörches oph, hans grava
de Johans var filstede, och sagde, at det
var med bornet jom Mattias nu haffde
sagt, och huer söndag gaar der bön for det
aff predichställen, och for^{ne} Mattias sagde

fol. 139^b

fol. 139^b

at hand siged Niels Løbftad for alt det
 Onde hanem uar vedfaret, baade paa
 hans barn och Anmarck och gierne med
 høigeste ad uilde lege haanden paa hanem
 10. Hfr Nøgledøftad proffuit at dend tid
 Niels Løbftad bliff Antastet paa Aareftad
 der Kinged uar, da den tid hand Røjste sig
 op aff benchen som hand sad, da bad
 hand diefflen tage denem som hoffde jøft
 hanem dette paa, och dett jchulde de faa
 Inden de jchulles ad.

Ingeborig
 og Niels
 Løbftad.

11. Jens Pedersen proffuit, at jamme tid Niels
 Løbftad gick aff thinget, da jagde hand
 at dj som hoffde vølt hanem dette jchulde
 faa en fandens ferd, ja spurde Jens ha-
 nem til huen det var, da jvarede hand
 det uar hans.

Her til uar Meruerindes Ingeborig Løbftad
 thilftede och suarde, och forbandt sig at
 huen uar vjchuldig udj alt dette, ellers jatte
 huen sin jag til Gud. Derneft sagde
 huen at Niels hindes Mand kunde løbe
 for jmaa Hvalde, saaldes: Mari spurde
 sin velsignede Søn, huen kom Omegt i heel
 hual, det kom aff en Naablegit Mand,
 sagde Jezuus, Mari sagde, huen jchal
 Omegt aff hollet Tage, det jchal 9 Noring-
 møe giøre, sagde Jezuus, Omegt udaff hulle,
 och giet udaff blod och Omegt ud aff
 ald hans lodemoet, de jchulde jpreche de
 jchulde spise, och verlte i vatne och bliffue
 til Indt. - Huen berette den uar leger,

Ydernes og Dalens
Tingboks nr. 19
(1654-59) fol. 139^b

Mens kunde nu ikke mindes mere.
Foungden tilspurde for^{re} Ingeborig, hvad Aars
jeg hin Römte bort, och vilde til Holland,
hvad hin det vilde bestille, da svarede,
hin at hin vilde gifte och hulle for
hindes fode, och Johannes och Mattias
Nödeland sagde at de tog hinder igien
Offen for Lifter; Herids Jöngew, ud i en
gaard ved Naffn Gjerisdal. Det jamen
berette for^{re} Ingeborig at det var paledis
som sagt var, och sagde ydermere at hin
var forligt med en hollendfche selipper at
hin selulde gifte hanem; dales i fragt
for at føre hinder offer til Holland, saa
tog de hinder i det jammen.

Ingeborig
og Niels
Lobstads.

Lobstads

fol. 140^a

Hin sagde sielf at kunde lese for vredt, som
var: Vor herre Jesu Ried offer hans hede,
da renift i den djreste led, Vor herre Jesu
hants stog sielf aff, och lagde been i been,
Marig i Marig, blod i blod, hüd i hüd,
och Riöd i Riöd; stat op, frus och gach
helbredt hiem, ; - 3 Naffn, faders, söns och
hellig Rands Naffn, Amen.

Förfreffne prou, Naffelig, Thore Wetland,
Jens Pöru, Olle Wetland, Nlagli Sliffelband,
Lachs Thing, Olle Tierwald, V. Thorchild Slot heij,
Johannes Wushey, Johannes Nödeland, och
Hfr Nlaglebustad, gjorde deris boger ad
paa huiß de i forberörkte maader proffuit
kaffre -

fol. 140^a

Anno 1688 Den 7 August; Blev Retten be-
kiendt paa Raadstuen, hoff verinde
Voris velb: Lemsherre, Henrich Below, Long:
Ab: føigede Søren Andersen, Rasmus Søren-
sen Sørenskriff. Pörida Stoeke lensmand
i Goos Jøbb., dernest effter^{ne} læugrettes =
mend, Michel Wøj, Christopher Vifte,
Sænt ibm: Knud Tasse, Osmund Lequang,
Claues Vifte.

Ingelborig
og Nils
Löbstad.

Long: May: føiged lod Vid rette føre Ingelborig
Löbstad, och til spürde hinder om huns
Kunde nogle Throlddoms konst som huns var
befulgt for. For^{ne} Ingelborig sagde at der
var Bon quinder i Eggrosund, som och var
berögted for ond, och haffr verit paa Thingen
och bleff fri mens di haffde noget, och nu
de haffr Inkt er de fri, deris Naffne er Johanne,
Knud Orualles quinde, och Bergette, Birnes
quinde i Schuten.

Belagundes det Mæld som huns beføjdes for
at haffue bekomet aff S. Hr Hauvsgraff
paa Helleland, det fide Ölling Beføjgen
føjld for. Huns berette at hinder Mand
viffe der huns rönste bort, och bad hinder
gaa i Jesu Naffn, hand skulde bliffue
kijstede, om de skulde slide hansen i
föcker med hester. - Hinder selodtmaal
bleff left som var tagen paa Hellelands
och Eggrosunds Kirkegaard, och de for-
melte at hinder Mand och huns var berög-
ted for Throlddom, och den stærke Konst,

Faderen og Dalerne
Tingb. nr. 19
1654-59) fol. 140

Hans suarde dertil at han var fornøjet
der med, de kunde icke gifve hinder Anden
jehodsmaal.

Nils Rølstad bleff och i rette for, bekende
Lofed. videre at kunde uden den for Fordførtes
bin for smaa Hvalde, som hand nu hede.

fol. 140

Anno 1658 Den 4 febr. Blev Rette
Bekendt Paas Staffwanger Raad. Stue
aff Kong: May: fouged. Erlig och Vilagt
Mand, Søren Andrijsen, Rasmus Sverger,
Søren Schiffer, Børge Stoches lensmand,
deruist offte, di

Engelborig
og Niels
Rølstad.

Længrettesmend.

Michel Høje, Anders Tasse, Amund ibm:; Chris-
topher Viste, Claus ibm:; Lauritz Sunde.

Bemelte Kong: May: fouged lagde i Rette lensher-
rens skreffelige Hælfning affr. Hælbild Hestad
Thore Hekland, affr. ibm:; Amund Svanseß, Inge-
borig Kiemandis Svanas och Lauritz Olsen,
Thege, deris fændhed at verre gæffendige om
hans denem er vittorlicht, om Niels och Engelborig
Rølstad, deris Hvalddoms Kongster, och di Hvalde
katter som jehal haffue vorit paa Hekland,
och hvad videre denem om deris forhold kavel
verre betuist.

1. Thore Hekland fremkom och proffuet, at Un-
gefer for en akte. Barv jiden, da fandt hand
paa voldens nogen Hvaldekat jpsij: det thog
hand hiem och fatte paa Hden i en portte,
och der kom ingens, och til forme led de stor
jehaade, paa deris melch.

*) H. Heklands: Hvalddoms ibm det at alle møte på rådhusen i
Stavnings blev holdt 11 septbr, men i tingboken den 4 septbr. 1657.

fol. 140^b

2. Hffuer Hekland fremfende hans Jchrefftelig Sedel at hand viffe Lsted med Niels och Ingelbring Løbftad, andet ind de haffr verit. Verigked for Hrolddomb fom luer mand haffde lort.

3. Hmid Suanes fremtom och proffuit, at dend tid der bliff sat band paa Niels Løbftad paa Kareftad, da ijnchendis hand offer hanem, och Niels jagde, den fom volte mig dette, hand dricker der for en Ond drick der med gick hand ud ad døren.

4. Ingelbring Hinnendis Susanna paa Hündtæg proffuit at Vngefer for 8 Star da kom huns och jchulde Fieme Elle Hekland, da jagde en Pøjs for hinder, at der iar saa vnderlig voren med Hroldkattis spije fom dz jchulde vore fundet i jchuljet, och Ingelbring Hekland jette det i en potte paa Iden, och der efter kom Ingelbring Løbftads løbendis der op, och böd hinder pengur, at hün jchulde iche fore hinder der for i bøjden, och jamme Pøjs ud Raffr Gurj haffde hindt der i gaarde til form, der dette jchulde haffde jcheed.

fol. 141^a

5. Thorild Horffue proffuet at hand med Thormo Bircheland iar paa Nödeland, och bejaa hürdan Mattias Nödelands barn iar voren, da loa barnet jügf och tort, och der hof iar blind, och

6. Johannes Nödeland jagde at det iar med barnit ligjorn for^{re} Thorild haffde proffuet.

Og for^{re} Mattias Nödeland stod om for Pletten og gaff Niels och Ingelbring Løbftad fuld jag, baade

Ingelbring
og Niels
Løbftad.

Fæderen og Dølerne,
Tui gldsk nr. 19.
(1654-59)
fol. 141 ^a

17.

for barnens Siingdom, Jaa uel for ald den
Jehaade hand kaffr lid paa hans Armarek,
som Pilform er melkt.

Engelborig Løbftad. uar Pilftede och hörde
paa for^{ne} prou. Jaa uel som hindes Maud,
Niels, och negted alt det som sagt uar om
denem. - Engelborig jagde, at i den bön om
de smaa throlde, da schüdde de 9 neringssmør
iche jöden jöuffie, och iche varmen vage
och ingen Roe kaffie förind de kom vds,
det uar forglent mit i bönen. Niels lefte for
smaa throlde, en bön jaldis: Mari spurde
sin veljignede, söns, hvor kom gægt i hel
kost, det dröbt en Naa-bleged Maud, jagde
Jesús, Mari spurde Jesús da, hvem schal
gægt aff hollit Tage, Ni Neringssmør, jagde
Jesús, de schal iche i jöffen jöuffie, och var=
men vage, för de gægt aff hollit Tage,
Gægt aff hol och gægt aff blod, och gægt aff
ald hans ledemod, Opgaar soel och Meer gear
jtierner, de schalits spæche och de schüdde
spis, och vordt Pil vatne och bliffie Pil
Løbftad. F 3 Staffn fader, söns, och bellig hards
Staffn, Amen.

For^{ne} Niels Løbftad benegted højligens at hand
kunde inket vidre Ondt i nogen Mader,
lige det jame gjorde och for^{ne} Engelborig Løbftad.
Anno 1658 Den 18 septembr. Blijf Retten
betienot paa Aarjland i Valde schibb:
aff Kong: Maj: forüged velagt Maud Sören
Bonderjens, Rasmus Sørensen, Sørenskriiff:

Ingeborig
og Niels
Løbftad.

fol. 141^a

hopsäerinde förornede lensherrens fildmezig,
Erlig och velüß Mand Henrich Hansen
Borgemejster i Staffuanger, dines Arjland
Thore Helland, Hans Pleimome, Laurids Suelle,
och Adolack Tings Lensmand: etc.

Demest Effter Joh:^{ne} Långrettismend, Raffelig,
Olle Helleland, Jacob Rask, Börild Vejshoffde,
Olle Tingjerid, Giert Høngstad, Sünd
Haar, Rafmus Bøe, Mogens Haar, Baar
Hüsing, Olle Vold, Rafmus Vold, och Olle
Amigadalls.

För^{ne} Kong:ll: fänged lod frem för^{re} for Retten
skændte fanger, Niels och Ingeborig Löbstad,
som en Tid lang haffr her varit Anholden
for throlldoms jagh, som aff deris her for ind-
förste bejskiuding och prou vidre er at for-
nemmes. — För^{ne} Sören Andrup frem-

lagde hans srefftelige Indligh hür üd hard
formienew, de bör vden ald. Naade, at straffis
paa deris Liff med boel och brand, och üar
i saa Naades dom begierindes.

Da Effter Filtalle, gjengfar och dums sagz høj-
lighed, Och Effter som för^{ne} Niels och Inge-
borig Löbstad er höjligen bejsligt och sag-
giffuen for throlldoms Ronyter, som aff for-
sch:^{ne} deris seldtymaal Och nü Oplefte prou
och bejskiudingr er at fornemmes, Til med
haffuen for^{ne} Niels Löbstad Opleft adskielligt
som er Signen och Maanen, hür üd den Allers
höjste Guds Staffs meged Vanbrüges, saa üeb-
som för^{ne} Ingeborig Löbstad Väj lige Naader,

fol. 141^b

Ingeborig

och Niels

Löbstad:

Faderen og Datteren,
Tingsb. nr. 19
(1654-59)
fol. 141^b

19.-

effter hunder løfning och bekendteffse, at Vore
Kjendig i di jamme Konftr, som for et melst,
hün Ind och haffr bort Römte. Inod hunders
strenge och Vagiffne forplegt, hün ied
hün icke kand bragtes Vschjeldig, da Effter
forberörte lejlighed er herOm for Rette dömt
och affjagt, at Effter som forjch: ^{ne} bechjil-
dinge Kiblagde Sag och prou for Throld-
dorns Konftr, icke saa Vättrjchelig beuifes denem
off^{ne}, saa som Lands loüno och Receffus om
formelder, Men de allene Samtelig at vere
Kjendig och forfaren med segnen och Man-
nen, hün fore for ^{ne} Niels och Ingeborig Löb-
stads bör Effter Receffus 28 Cap: at haffue
forbrüt deris lofod, Och der forüden Römme
Norig, Danmarcks och begge förstendomme
och er denem forelagt at Römme her aff
derit Inden 3 dage, eller jiden om di findes
at Västaa den Straff som Receffus Jaa=
denne folck Ribholders. - - -

Ingeborig
og Niels
Löbstad.

fol. 160^a

Anno 1659 den 17 Maj Blevf Rette be-
kent paa Öugne aff K: M: föüged Erlig
och Vüagt Mand Sjöffens Andigen, Rats=
mis Sverpsen Sorenschiff^{ne} och Effterjch: ^{ne}
Längrettisomend: Pthack Tingx, Jacob ibm:
Olle Tingereid, Ridel Steklöe, Ridel ibm:
Günder Melhus, Birck ibm:

fol. 160^b

For ^{ne} Kong: Maj: föüged fremlagde en fortheignit-
se paa Niels Löbstads gods som er dömt Under
Kongen, som for ^{ne} Mend haffde värdevit.

fol. 160^bIngeborig og
Niels Löbftad.

paa Aaffeden Löbftad, den 13 Maj forleden
da er der funden Vdi rede penge, fjergethuffen
och Otte Dr. 4 8ß. ; Bronnarch, Korn och
Andet jmaa boefchal som effter Rægtig Vörde-
ring i høijeste Maader, bedrog til fjergethuffen
och Ni Dr. 3 Ort. 4ß. Och Viiije giuld i bøger
den som Kæpelig Kunde betomes Vår sexten Dr.
2 7. Aaffkorkes Anuende betyftning - 8 1/2 Dr.
dette Vår fougden voris forfæigling jchriifte-
ligen begierindes. - - - - -

fol. 161^b

Anno 1659 Den 21 Junij Blev Sogendals
jchriifte: Thing holden aff Sogendall, paa den
fororneds Thingstue, aff Kong: Maj: fougde
Orlig och adagt Mand Sören Andrijsen, Raf-
müs Svergsen, Sorenjchriifte, demest - - - - -

fol. 162^a

Kong: M: fougde lod affluefe Niels Löbftad
och hans giinde, at tuem der hujsed eller
helled demms jchriilde jtraffes effter lovens
paa det aller høijeste, etc:

fol. 160^a

Anno 1659 den 17 Maj Blev Rottens be-
hand paa Origen, aff K: M: fougde Orlig
och Vægt Mand Svergsen Andrijsen, Raf-
müs Svergsen Sorenjchriifte, och Svergsen
Larsgretthamund: Borchthug, jchriifte
Otte Tuggevid, Ridd Blehede, Ridd ston
Gunde Mathus, Vindes ston

fol. 160^b

Tor = Kong: Maj: fougde, forlagde en forthing
je paa Niels Löbftads giude jvin er dædt til
Kongen, jom for = Mand kaffes vordet.